

Handleplan: Sammenhængende Patientforløb og Tværsektorielt Samarbejde juli – december 2019

Bestyrelsen godkendte i marts 2019 den overordnede strategi for Forsknings- og Udviklingsenheden for Sammenhængende Patientforløb og Tværsektorielt Samarbejde.

Som et supplement til strategien er der udarbejdet en handleplan for 2. halvår af 2019. Handleplanen indeholder konkrete målsætninger for de fire programmer, som er under etablering i enheden, henholdsvis:

- Tværsektoriel organisering af patientforløb
- Kvalitetsudvikling, kompetenceudvikling og support i primærsektoren
- Forebyggelse af diabetes og fedme
- Patientrettede indsatser

Udover de målsætninger, der knytter sig til de enkelte programmer, er det et overordnet mål for 2019, at enheden konsolideres, både internt i SDCA og i forhold til de nærmeste samarbejdspartnere, herunder Aarhus Universitet, hospitalerne, kommuner, almen praksis og de øvrige Steno centre.

Der er i løbet af foråret ansat tre programkoordinatorer i enheden, samt yderligere to medarbejdere, som skal beskæftige sig med forsknings- og udviklingsprojekter inden for de fire programmer. Det er forventningen, at der i løbet af efteråret tilknyttes yderligere et antal forsknings- og udviklingsmedarbejdere til enheden.

Parallelt med opbygningen af enheden internt i SDCA, arbejdes der på at opbygge og etablere regionale, nationale og internationale samarbejder- og netværk omkring forskning og udvikling. Dette indebærer også udarbejdelsen af en strategi for, hvordan den viden, som genereres i enheden, formidles til de relevante målgrupper af forskere, sundhedsprofessionelle mv.

Som led i konsolideringen af de eksterne samarbejdsrelationer er der indledt en dialog med klyngestyregrupperne for de fem sundhedsklynger i Region Midtjylland om organisering af samarbejdet inden for den enkelte klynge. Denne indledende dialog afsluttes i efteråret 2019, hvorefter regionens Sundhedsstyrelse orienteres. Tilsvarende er der taget hul på opbygningen af bilaterale samarbejdsrelationer med hhv. kommuner, almen praksis og regionshospitalerne.

Nedenfor fremgår overordnet ambition og mål samt de konkrete målsætninger for aktiviteterne inden for hver af de fire programmer.

'Program: Tværsektoriel organisering af patientforløb'

Ambition: at fungere som et nationalt fyrtårn indenfor sammenhængende patientforløb indenfor diabetesområdet.

Mål: at udvikle, afprøve og formidle nye banebrydende tiltag, der skaber bedre sammenhæng i patientforløbet til gavn for personer med diabetes.

PROGRAMTEMA	2019 (ULTIMO): Tværsektoriel organisering af patientforløb
Fælles populationsansvar	<ul style="list-style-type: none"> – Igangsat kortlægning af organisering, ledelse og styring af diabetesindsatsen indenfor og på tværs af sektorer (hospitaller, almen praksis og kommuner) i Region Midtjylland. – Fulgt op på projekter godkendt i SDCA bestyrelsen i 2018: Virtuel konference mellem Horsens hospital og almen praksis; og Patienters og sundhedsprofessionelles perspektiver på tværsektorielt T2DM samarbejde. – Udarbejdet forskningsprojektforslag, som kan afprøve og evaluere tværsektorielle samarbejdsmodeller indenfor diabetesområdet. Herunder et projekt om styrket samarbejde og kvalitet på tværs af Midtklyngens sektorer mht. deres T2DM indsats. – Udarbejdet forskningsprojektforslag, som kan udfordre, afprøve og evaluere tværsektorielle afregningsmetoder, overenskomster o/e aftalestrukturer indenfor diabetesområdet. – Udarbejdet forskningsprojektforslag, som kan afprøve og evaluere tværsektorielle ledelsesmodeller indenfor diabetesområdet. – Udarbejdet forskningsprojektforslag, som kan afprøve og evaluere tværsektorielle stratificeringsmodeller indenfor diabetesområdet mhp., at understøtte at pleje og behandling sker på det lavest effektive omsorgs- og omkostningsniveau (rette patient på rette sted). – Igangsat forskningsprojekter om afprøvning af screeningsmodeller for T2DM komplikationer (initialt hypertension og autonom neuropati) mht. hvem, der skal screenes hvor (almen praksis, regionshospital, SDCA) og med hvilket indhold. – Påbegyndt afdækning af forskningslitteraturen om mekanismerne bag og effekterne af tværsektoriel organisering af patientforløb indenfor diabetesområdet. – Initieret etableringen af (inter)nationalt forskningsnetværk og -samarbejde med fokus på forskning i tværsektoriel organisering af patientforløb indenfor diabetesområdet. – Afholdt/planlagt minimum ét (inter)nationalt møde (f.eks. seminar, konference), hvor forskningsviden om tværsektoriel organisering af patientforløb indenfor diabetesområdet præsenteres.
Datadeling	<ul style="list-style-type: none"> – Datadelingsløsningen 'Samblik', som er under udvikling, er klar til tværsektoriel pilotafprøvning og evaluering i 2020 mhp. bredere implementering. – Udarbejdet forskningsprojektforslag, som med afsæt i databaser og registre og i synergi med andre relevante IT-projekter (bl.a. Tværspor) kan afprøve og evaluere tværsektorielle IT-løsninger (f.eks. maskinlæring) mhp. at forebygge komplikationer o/e identificere personer med T2DM.
Populations-overblik	<ul style="list-style-type: none"> – Påbegyndt opbygning af en database over personer med diabetes i Region Midtjylland mhp. forskning og kvalitetsudvikling.

'Program: Kvalitetsudvikling, kompetenceudvikling og support i primærsektoren'

Ambition: at bidrage til at skabe sammenhæng i diabetes indsatsen på tværs af sektorer.

Mål: at bidrage til at sikre høj kvalitet af diabetes behandlingen i primær sektoren ved at udvikle og afprøve metoder for kvalitetsudvikling, samt kompetence udvikling og support til personale i primær sektoren.

PROGRAMTEMA	2019 (ULTIMO): Kvalitetsudvikling, kompetenceudvikling og support i primærsektoren
Uddannelse af læger og sundhedsprofessionelle	<ul style="list-style-type: none"> – Bidraget til undervisning af praksispersonale på kurser udbudt af Region Midtjylland i samarbejde med SDCAs uddannelsesansvarlig:<ul style="list-style-type: none"> → opkvalificering af kursusmateriale → sparringsmøde med underviserne – Etableret Almen Praksis Diabetesnetværk, som består af 5 almen praksis. Udvalgt på baggrund af geografi og praksistype. Almen Praksis Diabetesnetværket er SDCAs forum for behovsafdækning, idegenerering og afprøvningspraksis for nye indsatser, der involverer almen praksis.<ul style="list-style-type: none"> → Afholdt 3 møder (et opstartsmøde og 2 workshopdage) – I samarbejde med uddannelsesenheden i SDCA afdækket hvilke behov almen praksis har indenfor uddannelse og kompetenceudvikling via Almen Praksis Diabetes Netværk.
Fælles læring på tværs af sektorer	<ul style="list-style-type: none"> – Har fulgt og bidraget til afholdelse af indsatser målettet læring/undervisning af behandlere på tværs af sektorer (hospital, almen praksis og kommune), hvor diabetes er case. For eksempel "Fælles skolebænk Horsens".
Kompetenceudvikling af personale i kommunerne	<ul style="list-style-type: none"> – Etableret et diabetesnetværk på tværs af kommunerne (formål, målgruppen og mødetyper er afklaret) – I samarbejde med uddannelsesenheden ved SDCA igangsat afdækning af kommunernes behov inden for uddannelse og kompetenceudvikling (diabetes relateret)
Support	<ul style="list-style-type: none"> – Afdækket behov og muligheder for support til almen praksis fra hospital.
Kvalitetsudvikling (brug af egne data)	<ul style="list-style-type: none"> – Bidraget til udvikling af Diabetes-klyngepakke til almen praksis i samarbejde med MidtKraft (Region Midtjylland) – Afdækket behov og muligheder for indsatser vedr. 'Faciliteringstræning af klyngekoordinatorer i almen praksis klyngerne' via Almen Praksis Diabetesnetværk. Beskrivelse af indsatser er eventuelt påbegyndt.

'Program: Forebyggelse af Diabetes og Fedme'

Ambition: at bidrage til at bremse udviklingen af fedme og type 2diabetes.

Mål: Opbygge et nationalt fyrtårn indenfor viden om forebyggelse af fedme og diabetes, og tilpasse og udvikle eksisterende og nye interventioner (i praksisfeltet).

PROGRAMTEMA	2019 (ULTIMO): Forebyggelse af Diabetes og Fedme
Børn, unge og overvægt → Primære fokus i 2019	<ul style="list-style-type: none"> – Dannet et nationalt overblik over primær- og sekundærsektorens indsatser rettet mod børn og unge, der lever med svær overvægt. – Afsøgt muligheder for digital indsamling af igangværende indsatser fra eksterne samarbejdspartnere (digital platform). – Afdækket mulighed for 1-2 forskningsansøgninger på området. – Igangsat afdækning af interessenter – bl.a til opstart af en tænketank på området, men også konkret til en eller flere interventionsundersøgelser rette mod førskole og skolebørn med svær overvægt. Et møde afholdt. – Dagsarrangement afholdt med kommunal og/eller almen praksis (Region Midtjylland): 'Børn og unge med (svær) overvægt – eksisterende tilbud'. – Planlagt en 1-dags konference – evt sammen med Vidensråd for forebyggelse' indenfor 'Børn, unge og svær overvægt'. – Igangsat en afdækningsproces mht. etablering af tværregionale, nationale og evt. internationale forsknings- og projektsamarbejder. – Ansæt en projektmedarbejder til arbejdet omkring 'Børn, unge og overvægt'
Gravide: Overvægt og/eller GDM → Øget fokus i 2020-	<ul style="list-style-type: none"> – Fulgt de allerede igangsatte aktiviteter på området i SDCA regi. <ul style="list-style-type: none"> → GDM (supplerende tiltag godkendt i SDCA) → GDM-projekt ved HE Vest (Steno Partner aftale)
Voksne: Overvægt Forebyggelse af diabetes → Øget fokus i 2020-	<ul style="list-style-type: none"> – Igangsat udarbejdelse af et overblik over primær- og sekundærsektorens indsatser rettet mod voksne, der lever med svær overvægt. – Fulgt de allerede igangsatte aktiviteter på området i SDCA regi. <ul style="list-style-type: none"> → "Tværsektoriel indsats efter forhøjet HbA1c ved helbredstjek (Tjek dit Helbred)" Projekt ved RH Randers (godkendt på bestyrelsesmødet d. 20. juni 2018)

'Program: Patientrettede indsatser'

Ambition: at bidrage til at skabe sammenhæng i diabetes indsatsen på tværs af sektorer.

Mål: at blive et kompetence center for patientrettede indsatser i primær sektoren, ved at forske i og udvikle indsatser til at supportere og uddanne patienter med specielt fokus på sårbare patient grupper

PROGRAMTEMA	2019 (ULTIMO): Patientrettede indsatser
Patient uddannelse	<ul style="list-style-type: none"> – Igangsat en afdækning af allerede igangværende patient rettede indsatser i kommunerne i Region Midtjylland – I samarbejde med uddannelsesenheden i SDCA og de øvrige Steno centre formuleret en proces for udvikling af modeller for patientuddannelse i kommunalt regi
Teknologier	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksat forskningsprojekt (phd) der skal udvikle app til at støtte personer med Type 2 diabetes, som normalvis ikke anvender denne type af support (projekt i samarbejde med Engineering, AU).
"Sårbare" grupper	<ul style="list-style-type: none"> – Igangsat projekt i Århus Vest hvor Århus Kommune og Almen praksis arbejder sammen om specielt sårbare patienter – Igangsat forskningsprojekt (ph.d), der skal afdække sygdomsbyrde hos migranter i Region Midtjylland – Igangsat forskningsprojekt om hensigtsmæssig medicinering hos personer med type 2 diabetes og polyfarmaci. Projektet planlægges og udføres i samarbejde med SDCS og AU. Ansøgning om finansiering er sendt til Steno Collaborative Grant i efteråret 2019. – Fulgt de allerede igangsatte aktiviteter på området i SDCA regi.<ul style="list-style-type: none"> → "At være Unge med Diabetes" projekt ved HE Vest (godkendt på bestyrelsesmødet d. 20. juni 2018) – Medvirket i forskningsprojekt sammen med øvrige Steno Centre om at motivere personer med type 2 diabetes til at være mere fysisk aktive – Afdækket mulighed for projekt om tandsundhed hos personer med type 2 diabetes